

Datasäkerhet och integritet

OH-3 v1

- Autentisering
- Host Autentisering
- Kerberos
- Katalogtjänster
- Active Directory
- Mer om PKI & certifikat
- WWW-exempel

Kunskapssteg 1 –

Datasäkerhet och integritet

HÖGSKOLAN
Dalarna

Autentisering

- Autentiseringstekniker kan generellt sägas tillhöra någon av dessa metoder
  - Något du vet – lösenord
  - Något du har – elektrisk enhet
  - Något du är – fingeravtryck
- Består oftast av två steg
  - Identifieringsfas – presentera anv. för identifieringssystemet
  - Verifieringsfas – presentera och generera autentiseringsinformation
- Om användarnamnet är känt är det bara lösenordet kvar som kan skydda
- Enligt många experter så är det dags att avskaffa system som enbart använder lösenord för autentisering

Kunskapssteg 1 –

Datasäkerhet och integritet

2

Autentisering

- Lösenord lagras vanligen som en en-vägs hash
  - Verifiering av lösenordet görs genom hashning av användarens input
- Fem huvudmetoder existerar för att knäcka lösenord
  1. "Social engineering" – lura till sig det på nåt sätt
  2. Gissa lösenordet – kännedom om användaren kan underlätta, eller låta ett program använda ett speciellt uppslagsverk
  3. "Cracka" lösenordet – om filen med hashade lösenord är tillgänglig och hashalgoritmen är känd kan man **mycket** snabbt gå igenom **många** lösenord, olika skydd mot detta är:
    - Skuggade lösenord (hashfilen är gömd)
    - Ett slumpmässigt "frö" ingår i hashen
    - Engångslösenord
    - Tokeniserade lösenord (oftast genererade från elektrisk enhet)
    - Olika "Challenge response" metoder

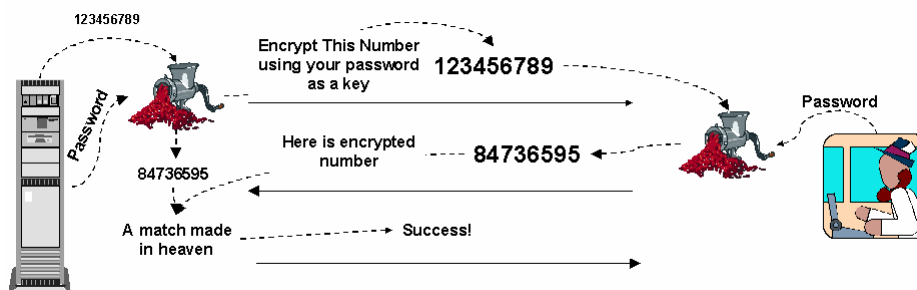

Autentisering

4. Trojanska hästar – ett program som loggar lösenord eller helt enkelt har en falsk login prompt
  5. Spela upp (replay) använda lösenord
    - Via avlyssning eller annan elektronisk övervakningsteknik etc. har man kommit över lösenord (snooping), ett skydd mot detta är:
- Challenge – response scheman
    - Använder ett varierat delat hemligt autentiseringssystem utan att avslöja hemligheten
    - Responsen är bara giltig en gång och för en kort tid
    - Används på nätverksinlogningar
    - CHAP (Challenge Handshake Authentication Protocol)

Challenge - response

- 1) Klient gör login försök (ej med i bilden)
- 2) Servern genererar ett slumpstal (challenge: 123456789 som exempel) och DES krypterar talet med användarens lösenord som nyckel (vilket ger 84736595, den förväntade responsen).
- 3) Servern sänder challenge till klienten enligt bilden.
- 4) Klienten skall kunna dekryptera challenge med giltigt lösenord och generera den giltiga responsen.
- 5) Klienten sänder responsen tillbaka till servern och om talen (ej lösenorden) matchar varandra så är klienten inloggad.

Skydda sig mot avslöjade lösenord?

- Engångslistor med fördefinierade lösenord
  - Efter första inloggningen sänds ett till lösenord till dig via mobiltelefon
  - Skrapkort
- Upprepad hashing av lösenordet
  - Endast föregående hash - 1 sänds över nätet vid varje ny inloggning
  - S/key är den mest använda - <http://www.surfnet.nl/innovatie/surface/security/doc/skey.html>
- Elektriska tokens
  - Vanligen ett smart card, USB-dongel, amulett, etc. med PIN-kod eller en dosa där engångslösenord genereras enligt ett visst tidsschema
  - RSA SecureID är den mest använda
- Algoritmiska lösenord
  - Om användaren innehar en privat nyckel som matchas av en känd publik nyckel på servern
  - Det krävs att användaren är registrerad av betrodd CA
- Biometriska lösningar (värdefullt som komplement)
  - Autentisering via fingeravtryck, ögon, röst, skrivstil etc.

Host (värd) Autentisering

- Vanligaste hotet är att värden maskerar sig som en annan redan auktoriserad värd
  - Detta kallas spoofing
- IP (Internet Protocol) används för all kommunikation på Internet
  - IP-adresser är unika - dubletter får inte förekomma!
- DNS (Domain Name System)
  - Håller reda på IP-nummer (adress) och DNS-namn (jmf. telefonkatalogen)
  - Innan en dator kan kommunicera måste den få en IP-adress av DNS-servern som matchas mot ett DNS-namn eller lokalt via egen konfiguration
- Innan detta sker så måste dock datorn få en MAC (Media Access Control) adress på LAN:et (Local Area Network)
  - Används inom IPv4 för att översätta Ethernet MAC hårdvaruadresser till IP-adresser
  - ARP protokollet är metoden (mellanhanden) som används för att hitta en värds hårdvaruadress när endast protokoll (t.ex. IP) -adressen är känd

ARP (Adress Resolution Protocol)

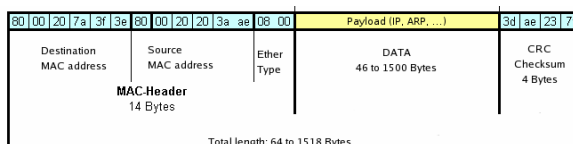
- Värdsnammnet, ARP och IP identifierar värden men har ingen metod för att verifiera identiteten (att rätt MAC/IP adress är kopplad)
- ARP används i 4 scenarion när två värdar kommunicerar, När:
  - Två värdar finns på samma nätverk och en vill sända ett meddelande
  - Två värdar finns på olika nät och de måste använda en router/gateway för att nås
  - En router behöver forwarda ett meddelande från en värd genom annan router
  - En router behöver forwarda ett meddelande från en värd till destinationsvärden på samma nätverk
- Alla värdar har en ARP tabell
  - Är en slags cache där IP/MAC adress mappningen finns, förnyas periodiskt
  - I ett cmd shell: arp -a listar aktuella entrys i tabellen
- Referens - <http://www.eventhelix.com/RealtimeMantra/Networking/Arp.pdf>

Man In The Middle (MITM)

- En attack där attackeraren närsomhelst har möjlighet att läsa, infoga eller modifiera meddelanden mellan två värdar utan att dessa känner till det
- Benäms även ARP spoofing eller ARP poisoning
- Principen är att sända falska (spoofed) ARP meddelanden på LAN:et så att andra värdar får en felaktig ARP tabell
- Dessa Ethernetramar innehåller falska MAC adresser som förvirrar andra nätverksenheter att t.ex. sända ramarna till MITM istället
- Referenser
  - <http://www.oxid.it/downloads/apr-intro.swf>
  - <http://manugarg.blogspot.com/2005/06/sniffing-in-switched-network.html>
  - <http://www.grc.com/nat/arp.htm>

Skydda sig mot MITM/ARP-spoofing?

- Det finns i huvudsak fyra sätt att skydda sig
  - Spoof detektering (ARP-watch)
    - Protokoll detektering, DAD (Duplicate Address Detection)
  - Statisk adressmappning
    - Man får själv upprätthålla en statisk lista och lägga in i arp-tabellen arp – s host_name mac_adress
  - Kontrollera ARP-mappningen med central ARP-server
  - Lita inte bara på en adress som autentisering, använd fler metoder
    - Bevisa ägandet av IP adressen (används av IPsec)
    - Bevisa identiteten av datorn (används av Kerberos)
    - Använd en token från tredje part (digitala certifikat/PKI)

Stark autentisering

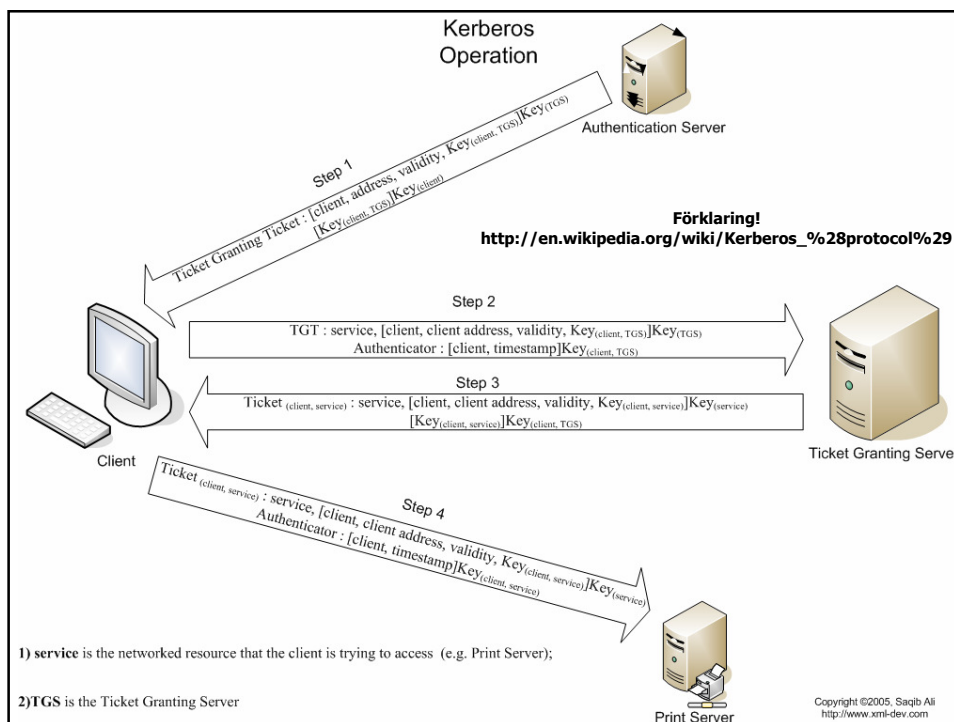
- Det finns i huvudsak tre verktyg att autentisera användare, värdar och mjukvara för säker kommunikation
  - IPsec (IP security protocol), som ingår i de flesta moderna OS
    - är standard i IPv6, mer om detta senare
  - Kerberos
    - Är ett betrodd tredje parts protokoll som kan göra det möjligt att säkert kommunicera och bevisa sin identitet över ett nätverk
  - Eller ett antal sätt baserade på publik kryptering
    - T.ex. enkel tvåvägs-handskakning, eller wireless 802.11x autentisering med "shared secret", mer om detta senare

Kerberos

- Datorn autentiserar sig själv mot Kerberos servern när den bootar upp
- Bygger på symmetriska nycklar och en betrodd tredje part KDC (Key Distribution Center), som består av en Authentication Server (AS) och en Ticket Granting Server (TGS)
- "Tickets" representerar identiteten hos användare
- Kerberos hanterar en databas av hemliga nycklar där varje enhet på nätet delar en nyckel med sig själv och Kerberos vilket bevisar identiteten
- En sessionsnyckel för att säkra interaktionen skapas när enheter skall kommunicera med varandra
- Windows 2000/XP logon använder Kerberos

Stark Autentisering, enkel tvåvägs-handshakning (hemlig nyckel finns redan)

- En klient skickar krypterat meddelande $E(x, CHK)$ där x =slumptal och CHK Client handshake key samt ett ClientId till servern
- Servern dekrypterar med SHK (Server Handshake Key) och skickar krypterat $E(x+1, y)$ där y =slumptal tillbaka till klienten
- Om klienten erhåller önskat värde ($x+1$) efter dekryptering är servern autentiserad
- Klienten svarar med att skicka $y+1$ krypterat tillbaka till servern
- Om servern erhåller önskat värde ($y+1$) efter dekryptering är även klienten autentiserad

Behörighetsadministration

- Effektiv hantering av behörigheter är nyckeln till god IT-säkerhet.
- "Digital identitet"
  - Unik identifierare – principal
  - Kontaktinformation etc.
- Identitetsnätverk
  - B2B (bussiness to bussiness), B2C... (to client)
  - Standardprotokoll mellan säkerhetsdomäner
  - PKI, Kerberos, .NET passport, WS-trust, SAML, Liberty

MS .NET Passport

- Beskrivning
    - Katalogtjänst
    - Försörjning
    - Autentisering
    - Auktorisation
    - Privacy
    - Applikationer
  - Autentiseringstjänst för Internet
  - Vid registrering skapas ett 64 bitars PUID
1. Uppkoppling www-server
  2. Verifiering mot passport
  3. www verifierar puid mot AD
  4. Auktoriseras i katalogtjänst

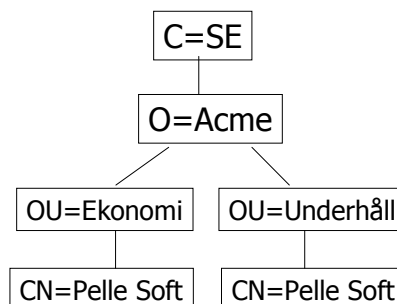
Katalogtjänstteknik

- Hierarkisk databas av objekt enligt ett schema
  - Användare, personatorer, mobiltelefon etc.
- Har attribut som:
  - AnvändarNamn, ModellNamn, TelefonNummer etc.
- Central eller distribuerad
- Hierarkisk för enkelhet och skalbarhet
  - Liknar upp och nervänt träd
  - Medger lagring av likadant AnvändarNamn om det lagras i olika löv (där själva datat lagras)

X.500

- ISO och CCITT skapade i slutet av -80 talet en global distribuerbar katalogtjänst för telekomindustrins "vita sidorna"
- Katalogträdet underliggande nivåer består av containerobjekt som i sin tur består av andra containerobjekt (OU, O, C) innan löven (CN)

Katalogtjänstprotokoll

- DUA (Directory User Agents) behövs för att användare och tillämnningar skall kunna nå information i trädet
- DUA kommunicerar med DSA (Directory System Agent) via ett DAP (Directory Access Protocol)
- DAP använder OSI-protokollet och därmed resurskrävande, därför har Lightweight DAP blivit populärt, det använder TCP/IP och numera även SSL (Socket Secure Layer)
- Om man loggar in som användare på vissa av högskolans tjänster så används LDAP som informationsbärare för autentisering i katalogtjänsten
- En global katalogtjänst är att föredra, kan vara dyr att sätta upp
  - Lägre administrativ kostnad och effektivare rutiner
  - Säkrare behörighetsadministration
- Motsatsen - en katalogtjänst för varje tjänst ger det motsatta

Metakatalogtjänster

- Erbjuder användning av hjälpmetoder för att efterlikna en global katalogtjänst när man i verkligheten har ett antal olika katalogtjänster
- Connectivity
  - Ett sätt att dela information mellan olika katalogtjänster, databaser och applikationer
- Brokeringfunktionalitet
  - Metoder att distribuera en förändring till samtliga repositories (DB, katalogtjänst, applikationer)
- Integritetsmekanismer
  - Transaktionshanterare som tillser att besläktade data behåller sin konsistens rakt igenom
  - En slags vakt som tillser att brokern sköter sig kan man säga

MMS (Microsoft Metadirectory Services)

- MS Active Directory (AD) som exempel för metakatalogtjänst
- Active Directory Services Interface (ADSI)
  - Programmeringsgränssnitt baserade på COM (Common Object Model), t.ex.
  - SAM-databasen (Security Account Manager) i Windows NT 4.0
  - Katalogtjänster baserade på Active Directory
  - NDS (Novell Directory Services)
  - Valfri LDAP-kompatibel tjänst
  - Hanterar även MS databas ramverk för åtkomst till databaser OLE DB, innebär att SQL även kan användas

MMS (Microsoft Metadirectory Services)

- Active Directory Connector (ADC) och DirSynch
  - Synkroniseringstjänster mellan AD och Exchange samt åtkomst till andra LDAP kompatibla katalogtjänster
  - Dirsynch används för att bygga egna synkroniseringstjänster till AD
- Metakatalogteknik
  - MMS, köptes in -99 för att skapa plattform för metakatalogtjänster med AD i botten
- Katalogtjänstkonsolidering
  - Gradvis anpassning av produkter för att använda AD

MMS -> MIIS 2003

- Microsoft Identity Integration Server 2003 är nya MMS
  - En servertjänst som hanterar all identitesinformation
  - Ett datalager för lagring av identitetsdata med SQL server 2000
  - Anpassningsbart gränssnitt för att utöka funktionalitet mot andra plattformar
- Följande funktioner och förbättringar
  - Synkronisering av datakällor
  - Synkronisering av globala adresslistan i AD
  - Förbättrad lösenordhantering, förändringar kan synkroniseras till alla anslutna system
  - Automatiserad kontohantering
  - Gruppadministration och certifikatpublicering

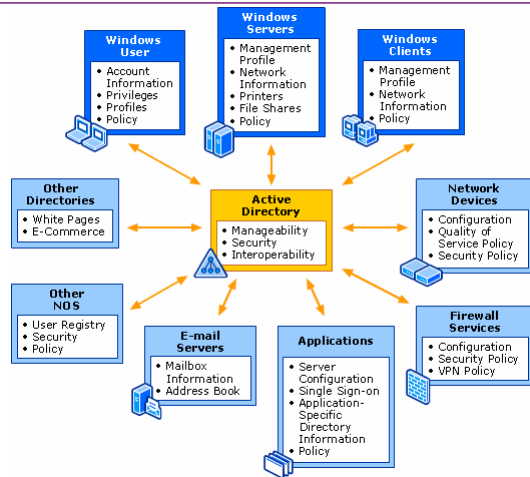
Active Directory (AD) på djupet

- Det finns andra katalogtjänster som följer X.500 standarden och hanterar LDAP, t.ex. Novell med sitt NDS långt före AD
  - Läs historia: <http://www.nss.co.uk/Articles/Jul97.htm>
- AD kom med Windows 2000, läs mera:
  - <http://www.microsoft.com/technet/prodtechnol/windows2000serv/technologies/activedirectory/deploy/projplan/adarch.mspx>
- Arkitektur, se bild 5.20 sid. 82
- Active Directory Server baseras på en Directory System Agent (DSA) som svarar på LDAP- och DNS-anrop
- DSA-agenter använder Kerberos Key Distribution Center (KDC) för att höja säkerheten (se bild 5.21 sid. 83)
- Kombinerar det bästa ur DNS (Domain Name Service) och LDAP
  - Kan därmed bilda domäner träd och skogar (se bild 5.22/5.22 sid. 84/85), sökningar kan utföras (se bild 5.24 sid. 86)

Active Directory i Windows 2003

- Hanterar i stort sett alla behörigheter från en central plats!

AD 2003 förbättringar

<http://www.microsoft.com/windowsserver2003/technologies/directory/activedirectory/default.mspx>

- Införande och administration
  - Kan hantera riktigt stora och distribuerade miljöer
  - Migrationer från äldre installationer
  - Namnbyten och omdefiniering av scheman m.m.
- Säkerhet
  - Autentisering och auktorisation mellan skogar
  - Begränsningspolicy för programvara
  - Korscertifiering och säkrare lager för lagring av inloggningsdata och X.509 V.3 certifikat m.m.
- Prestanda
  - Snabbare fjärrinloggning och replikeringar m.m.

PKI (Public Key Infrastructure) i Windows 2000/2003 **server** versioner

- Standardtillämpningar i "paketet"
  - Klientautentisering (SSL/TLS)
  - Webbserverautentisering och kryptering
  - Krypterad och signerad e-post (S/MIME)
  - Digitalt signerat innehåll
    - Dokument
    - Programkod
  - Filsystemkryptering via EFS (Encrypted File System)
  - Inloggning med aktiva kort
  - Nätverksautentisering av användare/enheter och kryptering via IPsec
  - Katalogtjänstautentisering via LDAP/SSL
  - Ramverk (API) för utveckling av egna tillämpningar

PKI (Public Key Infrastructure)

- Grundläggande funktion för all certifikathantering är att rätt objekt (användare, nätverksenheter eller programvaror) har ett korrekt utfärdat certifikat för en viss funktion
- Utfärdandeprocessen handhas av en CA (Certificate Authority) som är betrodd
  - För egna tillämpningar kan man låta egna företaget vara det
- Certifikat typer
  - Mjuka – lagringen sker i en fil på datorn
  - Hårda – lagringen sker på ett aktivt kort (smartcard etc.)
- Exempel på CA i Sverige: Posten, Telia (hårda och mjuka), banker mfl.

Certifikat

- CA-rollen - certifikatadministration
  - Egen regi eller extern leverantör?
- Certifikatprocessen
  - Efter ett certifikat utfärdats så måste det distribueras till samtliga distributionspunkter i hierarkin (katalogtjänsten)
  - Certifikat som finns i revokeringslistan (CRL) anses ogiltiga
  - Detsamma gäller certifikatets bäst före datum gått ut
- Lagring av utfärdade certifikat
  - I Windows sköts det av ett subsystem CryptoAPI

Användning av aktiva kort (Win 2000/2003) (egen processor och minne)

- Manipuleringssäkert
- Ansluts via kortläsare, USB etc.
- Interaktivt login
  - Använder Active Directory, Kerberos v5 (Windows logon) och PKI-certifikat
  - Användare loggar in på kortet...
  - Se flöde sid 93 bild 5.25
- Klientautentisering
  - Kortet sänder digital signatur och jämför den tillbakasända publika nyckeln mot kortets privata nyckel
- Fjärrlogin
  - Publik nyckel, EAP, TLS...

PKI (Public Key Infrastructure) exempel: Java WWW on-line auktion

<http://www.enges.org/anders.enges/html/ecom4.html>

Klient med
Java applet

Server med
Java servlet

- All kommunikation sker via webbsidor
- HTTP används för att servern skall få input från och sända output till klienten
- Klientdata sänds till servern genom att använda HTML formulär vilket kan inkludera såväl gömda som synliga data fält
- Varje sida som webbservern genererar i respons är beroende av användares indata hos klienten

Kunskapssteget 1 –

Datasäkerhet och integritet

31

PKI (Public Key Infrastructure) exempel: Java WWW on-line auktion

- Klienten har investerat i Baltimore UniCERT och har en global PKI
- Säkerhet på denna nivå
  - Autentisering
    - Det var klienten som klickade på SIGNERA
  - Integritet
    - On-line budet var klientens
  - Icke-förnekande
    - Klienten kan inte vägra erkänna gjort bud

Kunskapssteget 1 –

Datasäkerhet och integritet

32

Klient processen

- Klienten hämtar webbsidan och beräknar digital signatur när användaren klickar på SIGNERA
- Sänder formulär med budet till servern med den digitala signaturen i ett gömt fält
- Vad behöver klienten för att beräkna den digitala signaturen?
  - Signerings mjukvara
    - Måste vara "trusted" för att få åtkomst till klientens "token" med den privata nyckeln
    - Måste finnas med i Java appleten som laddats tillsammans med webbsidan
  - Åtkomsten till signerarens privata nyckel
    - Lagras i en säker "enhet" (token)
    - Kan vara en hårdvaru eller mjukvaru token
    - Token innehåller även det digitala certifikatet utgivet av CA

Klientens säkerhetsaktiviteter

- Signerings mjukvaran/appleten:
  - Kan behöva ladda ner den mjukvara (.class filer) den behöver för att beräkna signaturen, för att implementera t.ex. RSA eller SHA-1
  - Visa en lösenordsdialogruta för användaren som behövs för att få åtkomst till användarens privata signeringsnyckel (mjuk eller hård)
  - Måste vara "trusted" för att få åtkomst till användarfiler: en signerad CAB fil används
  - Budet, den beräknade signaturen och användarens digitala certifikat (läst från säkerhets token) paketeras av den signerande mjukvaran/appleten till ett PKCS#7 objekt
  - Public-Key Cryptography Standards (PKCS) är företaget RSA Data Security de-facto standard format för public-key cryptography.
  - Detta objekt sänds till servern som en (dold) hex-encoded sträng inuti SIGNERA formuläret

Public-Key Cryptography Standards (PKCS)#7 objekt

Server processen

- Kör servlet när klienten sänder in formulär
- Servlet extraherar data från formuläret och processar det inklusive den digitala signaturen
- Servlet genererar HTML respons webbsida om signaturen är giltig och utfall budet är accepterat
- Vad behöver servern för att verifiera den digitala signaturen?
  - Signaturens publika nyckel och digitala certifikat
  - Funktion att traversera en certifikatskedja
  - Åtkomst till CRL (Certificate Revocation Lists)
    - <http://java.sun.com/j2se/1.4.2/docs/guide/security/CryptoSpec.html>

Serversns säkerhetsaktiviteter

- När servletet som aktiverats av SIGNERA webbsidan mottar PKCS#7 objektet måste det packa upp och verifiera signaturen som använder det digitala certifikatet
- Servern måste ha åtkomst till verifierings mjukvara och online bibliotek (foldrar), i praktiken så traverseras en certifikats-kedja tills ett *trusted CA* påträffas
- On-line CRL:er måste kontrolleras som en del i processen

